

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 374. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467279815472/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- hører dem, og disse Bjerge, / Og gennem dem de bringes til min Herre». I NS 1849 havde Goldschmidt anbefalet, at Det kgl. Teater genoptog stykket, der er »et af Heibergs ypperste Værker».
- 216 *Plato*: i *Phaidros* (248e) skelnes mellem »den poetiske mand» (elskeren af det skønne), der sættes i første klasse, og digteren (der lever for at digte), som anbringes i sytte klasse; Goldschmidt beskæftiger sig også med tanken i afhandlingen »Oehlenschläger-Festens» (NS 1849 I 377ff) og *Br. II* 115. – *et Stykke udpebet*: Platon havde også skrevet tragedier, som han senere brændte. – *Hvis jeg var god (...)*: digterens ord i Heibergs »En Sjæl efter Dødens» (*Nye Digte* 1841, *Danske Klassikere* 61). Goldschmidt protesterer i *Efterskrift* NS 1858 I mod, at disse ord tages bogstaveligt: »Man digter, som man er; Poesten er en Handling, en Udstråling eller Udstrømning af det, man virkelig bærer i sig, af den Idealitet, man har bevaret eller erhvervet, og som længes bort fra det Syndige, af Erfaring og Tro, af hele Charakteren». – *Om det hændes (...)*: Heiberg smst. (*Danske Klassikere* 60); orig.: »Om forresten det hænder nogensinde».
- 217 *Det Mandige og det Productive*: sml. s. 211.
- 218 *Hindsgaavls Skovkuppet*: sml. et dagbogsblad fra Wien 1846 (*Kyrrer* I 112). – *forekomme*: komme i forkøbet. – *hendes nye Hjem*: sml. s. 205.
- 220 *Gracchernes Moder*: de romerske brødre Tiberius og Gajus Gracchus blev forbilledigt opdraget af moderen Cornelia, Scipio Africanus' datter (se n.t. II s. 54), som romerne betragtede som mønsteret på en hustru og mor; sml. »Fortælling om to Børn» (*Poet. Skr.* VIII 1898 370). – *Coriolans Moder*: Veturia; da den stolte patriciersøn med volskernes hjælp påførte det folkestyrede Rom krig, skal hun have overtalt ham til at frafalde sit forehavende med ordene: »Tænkte du ikke, da du så Rom for dine øjne: bag disse mure findes mit hjem, mine husguder, min moder, min hustru, mine børn? Hvis jeg ikke havde født dig, så ville Rom ikke nu have været belejret. Jeg kunne dø i et frit land, hvis jeg ikke havde haft en søn» (Livius II, XL). – *Byføjed*: se n.t.s. 12. – *Bonnots*: fr., kvikheder, indfald.
- 221 *Knud Cjedde og Skovballet*: sml. s. 91. – *Balinspecteur*: leder af dansen.
- 222 *Stav*: som Moses' stav 4. Mos. 20, 11. – *Vánille(n)*: slyngplante af orkidéfamilien.
- 224 *Svogeren*: moderens svoger. – *Mæsk*: blanding af malt og vand ved ølbrygning.